

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

34908

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı Sayın Dr. Bekir Pakdemirli* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzet ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Plansız ve imarsız kentleşmenin ve nüfus artışı sonucunda büyükşehirlerde tarım ve hayvancılık üretim alanları sistematik bir şekilde yok olmaktadır. Van ilinin doğal ekonomisi içerisinde çok önemli bir alan olan, istihdam sağlayan, yoğun işsizlik, yoksulluk ve açlığa karşı kısmi bir güvence sağlayan tarım ve hayvancılığın; desteklenmesi ve üretim alanlarının çoğaltılması ve korunması çok önemlidir. Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) tarafından hazırlanan, Van'ın da içerisinde yer aldığı TRB2 bölgesi (Van-Hakkari-Bitlis-Muş) 2014-2023 Bölge Planında “Büyükbaş ve Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi” bir strateji olarak düzenlenmiştir. Bölgede devam eden derin ekonomik kriz ve yoksullaşmayı durdurmak için bu stratejilerin kağıt üzerinde kalmayıp uygulanması gerekir.

Öte yandan Van Valiliği tarafından İpekyolu, Tuşba ve Edremit ilçelerinde Büyükbaş, Küçükbaş ve Kümes hayvancılığı faaliyetleri Mayıs 2020 döneminden itibaren yasaklanmıştır. Gerekli hazırlıklar yapılmadan alınan bu karar, birçok çiftçiye zor durumda bırakmıştır. Önceden köy yerleşiminde olan ve tek geçim kaynakları bu olan haneler, söz konusu yasaklamadan çok olumsuz etkilenmektedir. Bu kapsamda önemli bir kısmı önceden ruhsat verilmiş, kredi ve borç alınarak oluşturulmuş çiftliklerin, belirtilen ilçelerin dışına çıkarılması veya kapatılması talep edilmektedir. Söz konusu çiftliklerin görüntü ve koku kirliliğine yol açtığı, su kaynaklarına yakın olduğu, yerleşim yerleri alanları arasında kaldığı ve bu gerekçelerle halk sağlığı için riskler barındırdığı doğrudur.

Ancak binlerce çiftçinin, herhangi bir destek sunulmadan bu şekilde külliye bir yasakla işsiz bırakılması daha kapsamlı sosyal sorunlara yol açacak ve il ekonomisine darbe vuracaktır. Özellikle küçük ölçekli aile işletmeciliğinin ortadan kalkmasına yol açacak bu yasak; birçok hanenin et, süt ve yumurta ihtiyacının karşılanamamasına neden olacaktır. Tek geçim kaynağı bu olan bazı aileler için söz konusu yasaklama derin bir yoksulluğa yol açacaktır. Orta ve büyük işletmelerde de genellikle borç ve kredi ile oluşturulmuş çiftliklerin, herhangi bir destek sunulmadan taşınması durumunda ekonomik açıdan sürdürülemeyeceği görüştüğümüz çiftçilerce ifade edilmiştir. Bu kapsamda halk sağlığı için gerekçe olan risklerin azaltılması ve çiftçilerin korunması amacıyla çiftçilere kapsamlı teşviklerin verilmesi ve uygun yerlerde Organize Tarım Bölgelerinin (OTA) inşa edilmesi gerekmektedir. Bu bölgeler kapsamında çiftçilere kolektif eğitimlerin verilmesi, veteriner desteklerinin sunulması ve ürünlerine toptan pazarlar için arz imkanları sunulması da sağlanmış olacaktır. Bu alanlar oluşturulmadan ve teşvikler sağlanmadan hayvancılığın yasaklanması girişimleri daha büyük sosyal zararlara yol açacaktır.

Bu bağlamda;

- 1) Van ilinde hangi alanlarda hayvancılığın yapılması yasaklanmıştır?
- 2) Hayvancılığın yasaklandığı alanlarda çiftçilik yapan çiftçi sayısı kaçtır?
- 3) Hayvancılık yapması yasaklanan çiftçilerin işletme ölçekleri nelerdir? Bu kapsamda kaç hayvanın belirlenen bölge dışına çıkarılması planlanmıştır?
- 4) Yasaklama nedeniyle tek geçim kaynakları yok olan haneler için bir sosyal ve ekonomik destek programı başlatacak mısınız?
- 5) Hayvancılık yapması yasaklanan çiftçilere önceden ruhsat veren kurumların çiftçilerin zararlarını karşılaması için bir çalışma başlatacak mısınız?
- 6) Hayvancılık yapması yasaklanan çiftçilerin kaç tanesine önceden Bakanlığınız teşvik vermiştir? Teşvikler verilirken neden çiftçilere bu riskli durum hakkında bilgilendirme yapılmamıştır?
- 7) Hayvancılık yapması yasaklanan çiftçilerin kaç tanesi bankalara borçludur? İşletmelerinin kapatılması durumunda kredi borçlarının temerrüde düşmemesi için bir teşvik uygulayacak mısınız?
- 8) Hayvancılık yapması yasaklanan çiftçilerin, yeni alanlarda işlerine devam edebilmesi için bir çalışma başlatacak mısınız?
- 9) İşletmesini yasaklanan alanların dışına taşıyamayan çiftçiler için bir destek çalışması başlatacak mısınız?
- 10) İşsiz kalan çiftçilerin işsizlik fonundan yararlanması amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?
- 11) Van'da Bakanlığınızın, hayvancılık yapılması amacıyla Organize Tarım Alanları oluşturma hedefi var mıdır?